

sygnatura akt II 1 C 61/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(...), dnia 9 stycznia 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w II Wydziale Cywilnym – Sekcji Egzekucyjnej

w składzie: przewodniczący sędzia Sądu Rejonowego Bartosz Lewandowski

protokolant sekretarz sądowy Katarzyna Leszczyńska

po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2018 roku w Łodzi

sprawy z powództwa **M. R.**

przeciwko **W. M.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. pozbawia w całości wykonalności tytuł wykonawczy w postaci punktu 2 wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi, wydanego w sprawie I C 2005/13, opatrzonego klauzulą wykonalności;
2. zasądza od W. M. na rzecz M. R. kwotę 5.529 (pięć tysięcy pięćset dwadzieścia dziewięć) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania;
3. przyznaje na rzecz adwokat E. M. 4.428 (cztery tysiące czterysta dwadzieścia osiem) złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu i nakazuje wypłacić na rzecz E. M. kwotę 4.428 (cztery tysiące czterysta dwadzieścia osiem) złotych ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi;
4. nie obciąża pozwanego obowiązkiem zwrotu na rzecz Skarbu Państwa dalej idących kosztów postępowania.

sygnatura akt II 1 C 61/16

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym skutecznie w dniu 5 kwietnia 2016 roku powódka M. R. sformułowała żądanie pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 11 czerwca 2015 roku, sygnatura I C 2005/13, zobowiązującego powódkę M. R. do zapłaty pozwanemu W. M. kwoty 14.234,78 zł, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadaną przez Sąd Apelacyjny w Łodzi w dniu 3 lutego 2016 roku. Powódka powołała się na potrącenie, w wyniku którego roszczenie pozwanego wygasło (pozew k. 3 – 6).

Postanowieniem z 31 stycznia 2017 roku został pozwanemu ustanowiony pełnomocnik z urzędu (postanowienie k. 90).

Strona pozwana konsekwentnie wносиła o oddalenie powództwa (protokół skrócony rozprawy k. 190 – 191).

Sąd Rejonowy ustalił:

Wyrokiem wydanym w sprawie I C 2005/13 w dniu 11 czerwca 2015 roku Sąd Okręgowy w Łodzi zasądził od M. R. na rzecz W. M. kwotę 14.234,78 zł z ustawowymi odsetkami od 23 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty tytułem zachowku. Wyrok ten został opatrzonej klauzulą wykonalności. W pozwie wniesionym w sprawie W. M. podnosił, że umową darowizny z 25 listopada 2010 roku A. M. wraz z żoną (rodzice W. M.) darowali nieruchomości przy ulicy (...) (wyrok wraz ze wzmianką o wydaniu tytułu wykonawczego k. 116 akt I C 2005/13 Sądu Okręgowego w Łodzi).

Pozwany wiedział, że jego rodzice darowali nieruchomość powódce (protokół rozprawy z 30 maja 2017 roku 16:34 – 18:30 i 22:42 – 22:59).

W dniu 5 kwietnia 2016 roku powódka sporządziła oświadczenie o potrąceniu. Przedstawiła do potrącenia swoją wierzytelność z tytułu bezumownego korzystania przez W. M. z lokalu stanowiącego własność powódki oraz z tytułu opłat za dostawę mediów. Potrącenie dotyczyło wierzytelności pozwanego wynikającej z wyroku I C 2005/13 Sądu Okręgowego w Łodzi (oświadczenie o potrąceniu k. 9). Oświadczenie o potrąceniu zostało pozwanemu doręczone osobiście (protokół rozprawy z 30 maja 2017 roku 23:59 – 24:24).

Wysokość czynszu możliwego do uzyskania za najem lokalu mieszkalnego przy K. 434 w Ł., zajmowanego przez pozwanego, w okresie od grudnia 2010 roku do 5 kwietnia 2016 roku wynosiła 21.410,85 zł (opinia biegłego k. 158 – 169).

Z wniosku pozwanego toczy się postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi A. P.. Podstawą egzekucji jest wyrok I C 2005/13. Nie wyegzekwowano żadnej kwoty (wniosek egzekucyjny i karta rozliczeniowa akt KM 1594/16).

Powwyższy stan faktyczny sprawy został ustalony na podstawie powołanych powyżej dokumentów, opinii biegłego oraz dowodu z przesłuchania pozwanego.

Kontrowersje w tej sprawie może budzić dopuszczenie przez sąd z urzędu dowodu z opinii biegłego na okoliczność czynszu możliwego do uzyskania za lokal zajmowany przez pozwanego. Obie strony postępowania były w tej sprawie reprezentowane przez fachowych pełnomocników. Zasada kontradiktoryjności jest niewątpliwie ważną zasadą postępowania cywilnego; to zatem na stronach spoczywa obowiązek dowodzenia korzystnych dla nich okoliczności i one też ponoszą ciężar niewykazania okoliczności, na które się powołują. Jak jednak wielokrotnie podnosił Sąd Najwyższy, w szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest prowadzenie przez sąd postępowania dowodowego z urzędu. Przykład takiej linii orzeczniczej stanowi orzeczenie IV CA 1/14 z 14 grudnia 2014 roku (OSNC 2015 nr 12, poz. 149, str. 101). W każdej sprawie obowiązkiem sądu jest dążenie do wydania orzeczenia zgodnego z prawem i sprawiedliwego. Dowód w tej sprawie został dopuszczony na okoliczność wysokości roszczenia, w sytuacji gdy stało się ono po przeprowadzeniu pozostałych dowodów sprawy usprawiedliwione co do zasady. Brak działania sądu z urzędu doprowadziłby do wydania wyroku rażąco sprzecznego z poczuciem sprawiedliwości, gdyż jedynie zaniechanie pełnomocnika powódki, który zaniechał przeprowadzenia części postępowania dowodowego, byłoby przyczyną oddalenia powództwa pomimo wykazania w toku postępowania zasadności roszczenia co do zasady.

Sąd nie prowadził postępowania dowodowego w zakresie, kto i w jakiej wysokości poniósł ostatecznie opłaty za dostawę mediów do nieruchomości, gdyż treść opinii biegłego prowadzi do wniosku, że wysokość czynszów, możliwych do uzyskania za lokal zajmowany przez pozwanego, przekracza znacznie wartość wierzytelności przysługującej pozwanemu. Badanie więc, czy powódce przysługiwały względem pozwanego jeszcze jakieś inne, dalsze wierzytelności, pozostawało bez znaczenia dla rozstrzygnięcia tej sprawy.

Sąd Rejonowy zważył:

Powództwo podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 840 § 1 punkt 2 K.p.c. można wystąpić z powództwem o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, jeśli po powstaniu tytułu egzekucyjnego miało miejsce zdarzenie, na skutek którego zobowiązanie wygasło lub nie może być egzekwowane.

Powódka powołała uprawnioną przesłankę pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności – wygaśnięcie egzekwowanego zobowiązania na skutek potrącenia.

Powództwo w tym zakresie okazało się zasadne. Powódka złożyła pozwanemu oświadczenie o potrąceniu, zaś z materiałów sprawy wynika, że przysługiwała jej względem pozwanego wierzytelność przekraczająca kwotę, którą ona sama była winna pozwanemu. Oświadczenie o potrąceniu zostało złożone po powstaniu tytułu egzekucyjnego.

Z materiałów dowodowych wynika przy tym, że pozwany zajmuje nieruchomości należącą do powódki bez uiszczenia z tego tytułu żadnych opłat. Nie można uznać pozwanego za korzystającego z nieruchomości w dobrej wierze, gdyż został on poinformowany o tym, że nieruchomość zmieniła właściciela; nowy właściciel nigdy nie wyraził zgody na korzystanie przez pozwanego z nieruchomości. Zatem jeśli nawet pozwany korzystał z nieruchomości na podstawie umowy użyczenia zawartej przez fakty dokonane ze swoimi rodzicami A. M. i K. M., to z pewnością nie można mówić o jakiegokolwiek podstawie prawnej korzystania przez pozwanego z nieruchomości po dacie darowizny. Jak pozwany sam zeznał, matka poinformowała go o dokonaniu darowizny nieruchomości. Pozwany wiedział zatem, że mieszka w nieruchomości, do której nie przysługuje mu już żaden tytuł prawny; nie ma przy tym w tej sprawie żadnych materiałów mogących wykazać, że powódka ustanowiła na rzecz pozwanego jakiegokolwiek prawo uprawniające go do korzystania z nieruchomości.

Powództwo było w dacie zamykania rozprawy udowodnione także co do wysokości. Wysokość kwot możliwych do uzyskania czynszów za lokal zajmowany przez pozwanego przekracza bardzo znacznie roszczenie przysługujące pozwanemu wobec powódki. Tym samym przedstawiona do potrącenia wierzytelność istniała w dacie złożenia oświadczenia o potrąceniu.

Z powyższych przyczyn sąd uwzględnił w całości wywiedzione w tej sprawie powództwo.

Powódka wygrała sprawę w całości. Stosując zatem zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., zasądzono od pozwanego na rzecz powódki koszty postępowania według norm przepisanych. Na koszty tej sprawy złożyły się następujące kwoty: 4800 zł wynagrodzenia fachowego pełnomocnika powoda – ustalone na zgodnie z § 2 punkt 5 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz. U. poz. 1800), 17 zł kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, oraz 712 zł opłaty od pozwu.

O kosztach działania pełnomocnika z urzędu pozwanej orzeczono na podstawie § 4 ust. 1 w związku z § 8 p. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1801). Mając na względzie stopień komplikacji sprawy i nakład pracy pełnomocnika pozwanego konieczny w tej sprawie oraz konieczność stawiennictwa na kolejnych terminach rozpraw, orzeczono o przyznaniu wynagrodzenia powyżej połowy kwoty maksymalnej. Wobec przegrania sprawy w całości przez pozwanego, wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu pozwanego podlegało wypłacie ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi.